

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 9. august 2010
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2010-730-1114
Dok.: AMC40992

Hermed sendes endelig besvarelse af spørgsmål nr. 4 vedrørende forslag til folketingsbeslutning om forbud mod animeret børneporno (B 133), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 12. april 2010. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF). Spørgsmålet blev besvaret foreløbigt den 12. maj 2010.

Lars Barfoed

/

Anette Arnsted

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørsmål nr. 4 vedrørende forslag til folketingsbeslutning om forbud mod animeret barneporno (B 133):

”Hvad er erfaringerne med animeret barnepornoforbud i Norge og Sverige i relation til domme og hvordan det er lykkedes at begrænse mængden?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet et bidrag fra Justis- og Politidepartementet i Norge, som har oplyst følgende:

”Gjeldende straffelov 22. mai 1902 nr. 10 § 204 a rammer ulike befatningsmåter med ”fremstilling av seksuelle overgrep mot barn eller fremstilling som seksualiserer barn”. Uttrykket kom inn under justiskomiteens behandling av Odelstingsproposisjon nr. 37 (2004-2005), hvor det ble foreslått et eget straffebud om barnepornografi. I Innstilling til Odelstinget nr. 66 (2004-2005) uttalte komiteen følgende:

”Komiteen vil understreke at med bruken av ordet ”fremstilling” mener man at dette rammer enhver fremstilling uansett medium, også tekst. Fremstillinger som er animert, manipulert eller på andre måter kunstig fremstilt, rammes også hvis de viser seksuelle overgrep mot barn eller seksualiserer barn.”

Animert barnepornografi ville imidlertid også tidligere kunne rammes av de alminnelige pornografibestemmelsene i henholdsvis straffeloven § 211 (gjeldende frem til 11. august 2000) og § 204. Av forarbeidene til sistnevnte bestemmelse går det frem at barnepornografidefinisjonen i § 204 annet ledd annet punktum omfattet rørlige og urørlige bilder uavhengig av hvilken teknikk som var benyttet for å gjøre bildene tilgjengelige for det menneskelige øyet, jf. Odelstingsproposisjon nr. 28 (1999-2000) om lov om endringer i straffeloven (seksuallovbrudd) side 167. I tillegg til fotografier og film, ville tegninger og datagrafikk etter omstendighetene være omfattet.

Det er lite rettspraksis om animert pornografi. Vi kan imidlertid nevne Høyesteretts kjennelse inntatt i Rt. 1984 side 1016. Tegnefilmen ”Snowwhite and the seven lovers” ble ansett utuktig i relasjon til dagjeldende pornografibestemmelse i straffeloven § 211. Filmens innhold var en bortimot sammenhengende fremstilling av forskjellige former for seksuell utfoldelse med en stadig fokusering av kjønnsorganene. Høyesterett uttalte at:

”selv om en tegnefilm gjerne vil ha et mindre realistisk preg, idet den fremstiller fantasibilder utenfor virkelighetens verden, vil denne fremstillingsform samtidig gi mulighet for å bruke virkemidler som virker forsterkende og påtrengende i sin eksponering av seksuell atferd.”

Det er gjort unntak for kjønnslige skildringer som må anses for forsvarlige ut fra et kunstnerisk, vitenskapelig, informativt eller lignende formål, jf. § 204 a femte ledd, jf. § 204 fjerde ledd.

Ny straffelov 20. mai 2005 nr. 28 § 311 viderefører hovedsakelig innholdet i straffeloven 1902 § 204 a, men med enkelte utvidelser av straffbare befatningsmåter og i en endret lovteknisk utforming. Forslaget til endret systematikk innebærer ikke noen realitetsendring i forhold til hvilke handlinger som rammes, jf. Odelstingsproposisjon nr. 22 (2008-2009) side 265. Det nye straffebudet om barnepornografi vil tidligst tre i kraft januar 2012.”

Justitsministeriet har endvidere indhentet bidrag fra Justitiedepartementet i Sverige, som har opplyst følgende:

*”Med *animerade* bilder förstår vi tecknade eller annars artificiellt framställda bilder av verkliga eller fiktiva barn.*

Lagstiftningen gör ingen åtskillnad mellan bilder beroende på hur de framställts. I fråga om avgöranden om barnpornografibrott har vi ingen information om och i så fall i vilken utsträckning de avser animerade bilder. Det saknas avgöranden som behandlar detta från såväl Högsta Domstolen som underrätterna. Det förhållandet kan dock inte tas till intäkt för att det inte skulle förekomma fall som rör sådana bilder.

Frågan om hur animerade barnpornografibilder behandlas i praxis har alltså såvitt känt inte berörts särskilt. I den mån brottsutvecklingen varit föremål för behandling har inte heller en sådan avgränsning aktualiserats.”